

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM**4. évfolyamos tanulók számára****1. forduló**Össz.pontszám: **91 p**

Beküldési határidő: 2016. október 14.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola hosszú bélyegzője:**1. Rend a lelke mindennek!****Alkoss értelmes mondatokat a következő szavakból! Minden szót használj fel! Ügyelj a helyesírásra, a mondatvégi írásjelekre is!**

a) ideig a süt rövidebb ősszel nap

b) lesz egyre levegő hűvösebb a is

c) többször egyre eső elered az

d) szedjük az mikor fákról a almát le

e) tele már kosarad e te a van

10p**2. Csak aktívan!****Egészítsd ki a táblázatot úgy, hogy válaszolj a Mit csináljon? kérdésre!**

Mit csinál?	Mit csináljon?
repül	
száll	
tud	
alszik	
szánt	
üzen	
segít	
olvas	

16p

3. Városnézés**Számozással állítsd betűrendbe a települések neveit! Soronként dolgozz!**

- a) ___ Baja, ___ Bátaszék, ___ Bábolna
 b) ___ Mosonmagyaróvár, ___ Mohács, ___ Mór
 c) ___ Pápa, ___ Pannonhalma, ___ Pákozd

9p

4. Rejtélyes feladat

Az alábbi szavakból hiányzik a j vagy a ly betű. Pótold a hiányzó betűket, majd a ly betűs szavakat írd be a keresztrejtvénybe! Hogy melyik szót melyik sorba? Abban segít, ha megszámolod, hány betűből áll a szó. A kétjegyű mássalhangzókat két négyzetbe kell beírni:

l	y
---	---

gombo___ag

má___us

esé___

karé___

sú___

ha___rá

sa___t

ra___t

gereb___e

komo___talan

petrezse___em

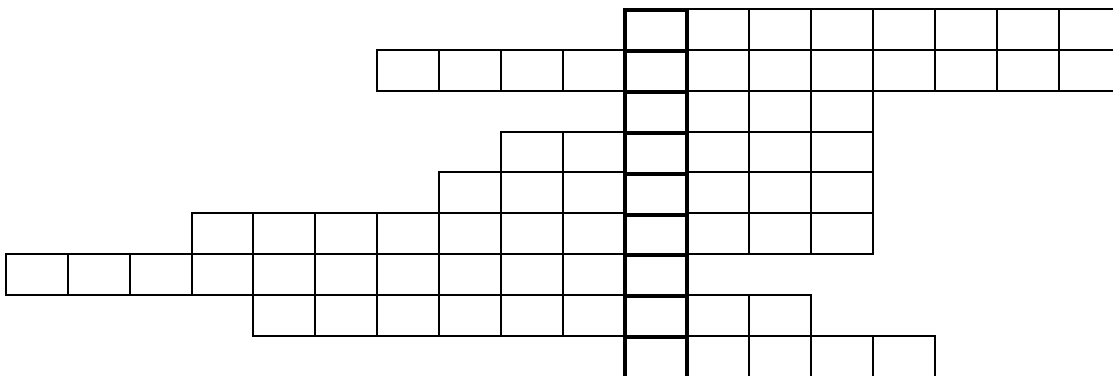
papagá___

tartá___

szívé___esen

uszá___

15p



Ha helyesen írtad be a kifejezéseket, egy értelmes szót kapsz a kiemelt oszlopban. Melyik ez a szó?

10p

5. Milyen?

Mit jelentenek az alábbi szólások? Válaszd ki, hogy a megadott melléknevek közül melyik felel meg a szólásnak! Segítségül használhatsz kézikönyvet is.

- | | |
|---------------------------------|-------------------------------|
| a) Lógatja az orrát. | szomorú, csúnya, görbe |
| b) Kötí az ebet a karóhoz | makacs, kutyabarát, kegyetlen |
| c) Minden hájjal megkent. | kövér, ravasz, kapzsi |
| d) Fogához veri a garast. | fogatlan, zsugori, éhes |
| e) Magas lóról beszél. | gazdag, öntelt, magas |
| f) Megette már a kenyere javát. | mohó, öreg, jóllakott |

6p

6. Oda-vissza

Ebben a feladatban olyan szó párokat kell kitalálnod, amelyeket ha visszafele olvasunk, akkor is értelmes szavak lesznek. A meghatározások segítenek a szó párok megfejtésében.

edény	tál	lát	néz
mozgófilm			ebben van az erő
csuk			kever
sajnál			esküvő
vág			létige
évszak			élet
égtáj			földterület
jármű része			könyörgök
összehasonlít			kísértet

8p

7. Színes kérdések

Olvasd el a következő rövid mesét, majd válaszolj a kérdésekre!

Lázár Ervin: A Kék meg a Sárga

Egyszer két festékpötty - egy kék meg egy sárga - egymás mellé esett a papírra. Egészen közel, a szélük összeért.

- Nem menne kicsit távolabb? - mondta ingerülten a Kék.

- Menjen maga - válaszolta a Sárga -, s különben is, talán köszönne!

Ezzel hátat is fordított volna, mert a Kéket parasztos színnek tartotta - csak hát ez a festékpöttyöknél nehéz ügy, mert sem odébb menni, sem hátat fordítani nemigen tudnak.

- Még hogy én köszönjek?! Egy Sárgának! - morgott fitymálóan a Kék, és bizonyára lebiggyesztette volna a szája szélét, ha lett volna neki.

- Talán csak nem azt akarja mondani, hogy nekem kellene előre köszönnöm?

- De azt. Ha nem látná, én a Kék vagyok!

- Engedje meg, hogy föl kacagjak - mondta gúnyosan a Sárga -, hiszen maga a legközönségesebb szín a világon, nem is lehet egy napon említeni velem... és legyen szíves, ne könyököljön az oldalamba.

- Először is maga könyököl az én oldalamba, másodszor pedig én színezem az eget, a tengert, a vizeket, a legszebb virágok kékek, és az emberi szemek közül is a kékek a legszebbek. Képzeld el egy sárga szemű embert... brr... vagy sárga vizet! Egyáltalán, hogy mer megszólalni mellettem!

- Mindig tudtam, hogy nagyon közönséges, de hogy ennyire! Mégiscsak túlzás! Még hogy a kék virágok a legszebbek! Látott már maga kankalint? Meg őszi erdőt? Maga túl mohó. Beszínezi az egész eget meg a tengert, csupa kék mindenütt. Unalmas. Én mértéktartó vagyok, sohasem válok unalmassá... Kérem, ez mégiscsak disznóság, most már egészen belém mászik... Árnyalatokban rejtőzöm, kis foltokban jelenek meg. S egyébként is, ha nem tudná, én az Okker családból származom.

- Okker?! Erre vág fel! Az is egy család? Az én őseim sokkal előkelőbbek, például sohasem lenne közülük senki olyan tolakodó, mint maga! Tudja meg, hogy én Ultramarin vagyok.

- Hah! - kezdte a replikát egy színészi felkiáltással a Sárga, akkor különben már rég összefolyt a két festékpötty, de nem volt ideje befejezni a mondatot, mert a kisfiú, akinek az ecsetjéről lehullottak, meglátta őket, és így szólt:

- Nicsak, milyen szép zöld pötty!

a) Hol játszódik a két szín beszélgetése? _____

b) Milyenek gondolja a Sárga szín a Kéket? Írj három tulajdonságot a szövegből!

c) Mit színez be a Kék? Írj öt lehetőséget a szövegből!

d) Melyik családból származik a Sárga? _____

e) Melyik családból származik a Kék? _____

f) Mondd más szóval a következő szövegben szereplő kifejezéseket!

ingerülten: _____

fitymálóan: _____

replika: _____

g) A kék és a sárga színből zöld lett. Írj másik példát arra, milyen szín lesz két különböző festékpötty összeolvadásából! _____ + _____ = _____